

[UDKAST]

Forslag
til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner
(Indførelse af skærpede sanktioner for kommunerne ved overskridelse af budgetterne og mulighed for individuel afregning af det betingede bloktilskud)

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 561 af 19. juni 2009, som ændret ved lov nr. 710 af 25. juni 2010, § 5 i lov nr. 1602 af 22. december 2010, § 3 i lov nr. 462 af 18. maj 2011, § 10 i lov nr. 592 af 14. juni 2011 og § 6 i lov nr. 1364 af 28. december 2011, foretages følgende ændringer:

1. I § 14, stk. 3, ophæves 2. pkt.

2. Efter § 14, stk. 3, indsættes som stk. 4 og 5:

”Stk. 4. Finansministeren kan beslutte, at en andel af tilskuddet på op til 3 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, hvis kommunernes budgetterede serviceudgifter for tilskudsåret efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for fastsættelsen af tilskuddet. Økonomi- og indenrigsministeren kan træffe beslutning om fordelingen mellem kommunerne af den i 1. pkt. nævnte andel af tilskuddet. Hvis den i 1. pkt. nævnte andel af tilskuddet ikke udbetales fuldt ud til kommunerne fordelt efter den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal, jf. stk. 6, orienterer økonomi- og indenrigsministeren Finansudvalget om størrelsen og fordelingen af det udbetalte tilskud.

Stk. 5. Finansministeren kan beslutte, at en andel af tilskuddet på op til 1 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, hvis kommunernes budgetterede bruttoanlægsudgifter for tilskudsåret efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for fastsættelsen af tilskuddet.”

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 6-8.

3. I § 14, stk. 4, som nu bliver § 14, stk. 6, indsættes i 3. pkt. efter ”det samlede indbyggertal”: ”, jf. dog stk. 4”.

4. § 14 a affattes således:

”§ 14 a. Økonomi- og indenrigsministeren nedsætter statens tilskud til kommunerne for tilskudsåret, jf. § 14, hvis kommunernes regnskaber for året før tilskudsåret under ét udviser et højere niveau for serviceudgifterne end det budgetterede niveau, korrigeret efter stk. 2. Nedsættelsen udgør forskellen mellem de regnskabsførte og de korrigerede budgetterede serviceudgifter for det pågældende år.

Stk. 2. Kommunernes budgetterede serviceudgifter korrigeres for ændrede forudsætninger fra budget til regnskab. Økonomi- og indenrigsministeren kan indregne et korrektionsbeløb i opgørelsen af kommunernes samlede budgetterede serviceudgifter, såfremt de budgetterede serviceudgifter er lavere end en af økonomi- og indenrigsministeren fastsat ramme.

Stk. 3. Nedsættelsen efter stk. 1 opgøres og fordeles mellem kommunerne af økonomi- og indenrigsministeren. 40 pct. af nedsættelsen fordeles mellem alle kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal. 60 pct. af nedsættelsen fordeles mellem de kommuner, hvis regnskabsførte serviceudgifter overstiger det korrigerede budget for året før tilskudsåret. Nedsættelsen efter 3. pkt. fordeles på disse kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af den samlede overskridelse af de korrigerede budgetter for de kommuner, hvor de regnskabsførte serviceudgifter overstiger de korrigerede budgetter. Korrektionen af de enkelte kommuners budgetter foretages på baggrund af ændrede forudsætninger fra budget til regnskab.

Stk. 4. Økonomi- og indenrigsministeren foretager en foreløbig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af de kommunale regnskaber.

Stk. 5. Økonomi- og indenrigsministeren foretager en endelig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af kommunernes revisionspåtegnede regnskaber.

Stk. 6. Nedsættelsen afregnes i månederne oktober, november og december i tilskudsåret.

Stk. 7. Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte regler for opgørelse og afregning af nedsættelsen, herunder om indhentelse af særlige revisionserklæringer vedrørende regnskabsaflæggelsen og om de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab.”

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra og med tilskudsåret 2013.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning*
2. *Hovedpunkter i lovforslaget*
 - 2.1. *Gældende ret*
 - 2.2. *Regeringens overvejelser og forslag*
3. *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*
5. *Administrative konsekvenser for borgerne*
6. *Miljømæssige konsekvenser*
7. *Forholdet til EU-retten*
8. *Hørte myndigheder og organisationer mv.*
9. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

For at understøtte, at de offentlige finanser udvikler sig i overensstemmelse med målsætningerne og prioriteringerne i 2020-planen, herunder strukturel balance på de offentlige finanser i 2020, er der behov for en strammere udgiftsstyring. Det skal endvidere sikres, at Danmark efterlever kravene i EU's Vækst- og Stabilitetspagt om ikke at have underskud på mere end 3 pct. af BNP samt krav i den kommende internationale aftale om finanspolitik (Fiscal Compact) om bl.a. en grænse for det strukturelle underskud på 0,5 pct. af BNP.

Regeringen ønsker derfor med såvel dette lovforslag som det samtidigt fremsatte lovforslag om en budgetlov, herunder flerårige udgiftslofter, at foretage en samlet styrkelse af styringen af de offentlige udgifter.

Formålet med nærværende lovforslag er at styrke den enkelte kommunes incitament til at overholde de samlede økonomiske rammer for kommunerne. For 2011 er der allerede gennemført en stramning af sanktionsmekanismen over for kommunerne, men denne gælder alene for dette år. Med henblik på at få en varig forbedring af styringen i kommunerne vurderes det nødvendigt at gennemføre et mere permanent system for effektive sanktioner over for kommuner ved overskridelse af budgetterne. Den foreslåede ordning vil første gang have virkning for 2012, således at overskridelser for 2012 vil medføre en tilskudsnedsettelse i 2013.

De stramme økonomiske rammer for de kommende år vil øge nødvendigheden af at effektivisere den kommunale opgaveløsning og ansøre til bedre ressourceanvendelse.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

2.1. Gældende ret

Kommunerne modtager hvert år et generelt tilskud fra staten – det såkaldte bloktilskud. Der indgår for det enkelte år en særlig forhøjelse af bloktilskuddet med henblik på at sikre, at kommunerne kan finansiere det udgiftsniveau, der er aftalt med regeringen for det pågældende år. Denne forhøjelse kaldes balancetilskuddet.

Fra og med tilskudsåret 2009 blev 1 mia. kr. af dette balancetilskud gjort betinget af, at kommunernes budgetterede udgifter i tilskudsåret efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for forhøjelsen. Den betingede del af balancetilskuddet kaldes det betingede bloktilskud.

Fra og med tilskudsåret 2011 blev det betingede bloktilskud forhøjet fra 1 til 3 mia. kr., og samtidig blev der indført en ordning, som betyder, at hvis kommunerne i regnskabet overskrider de budgetterede serviceudgifter, nedsættes bloktilskuddet tilsvarende inden for en ramme på 3 mia. kr. Formålet var at styrke kommunernes incitament til at budgettere i overensstemmelse med det aftalte samt at tilskynde kommunerne til at holde de realiserede udgifter inden for det budgetterede niveau.

Eventuelle nedsættelser af bloktilskuddet efter denne ordning skal foretages kollektivt, således at alle kommuner vil være omfattet.

For regnskabsåret 2011 gælder en særlig ordning med individuelle nedsættelser af bloktilskuddet i tilfælde af overskridelse af udgiftsrammen. Ordningen indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter for kommunerne under ét for 2011 overskrider de aftalte rammer, nedsættes bloktilskuddet i 2012 tilsvarende. Nedsættelsen vil ske som en kombination af individuelle og kollektive nedsættelser. 40 pct. af nedsættelsen vil blive afregnet kollektivt for kommunerne under ét som en generel nedsættelse af bloktilskuddet, mens 60 pct. vil blive afregnet individuelt for de kommuner, som har overskredet deres budgetter.

2.2. Regeringens overvejelser og forslag

Som led i en styrkelse af styringen af den offentlige økonomi er det centralt, at kommunerne overholder de aftalte økonomiske rammer. Det betyder, at kommunerne skal budgettere inden for de aftalte udgiftsrammer, og at de herefter skal overholde de vedtagne budgetter.

Efter de hidtil gældende regler har det betingede bloktilskud på 3 mia. kr. været betinget af, at kommunerne efter finansministerens vurdering har budgetteret i overensstemmelse med de aftalte udgiftsrammer. Disse udgiftsrammer har i princippet både kunnet være rammer for serviceudgifterne og rammer for bruttoanlægsudgifterne. I praksis aftales der hvert år en ramme for de kommunale serviceudgifter, mens der kun i nogle år aftales en ramme for kommunernes anlægsudgifter.

Med henblik på at styrke kommunernes incitament til at budgettere i overensstemmelse med det forudsatte, vurderes det hensigtsmæssigt at indføre en to-delning af det betingede bloktilskud, således at den ene del vedrører serviceudgifterne, mens den anden del vedrører bruttoanlægsudgifterne. Det foreslås derfor, at det hidtidige betingende bloktilskud på 3 mia. kr. gøres betinget af, at kommunerne budgetterer deres serviceudgifter inden for den fastsatte ramme. Herudover indføres der en mulighed for at gøre op til 1 mia. kr. af bloktilskuddet betinget af, at kommunerne budgetterer deres bruttoanlægsudgifter inden for en eventuelt fastsat ramme. Det bemærkes, at den sidste del kun er relevant i de år, hvor der fastsættes en ramme for de kommunale bruttoanlægsudgifter.

For yderligere at tilskynde til, at de aftalte udgiftsrammer og de vedtagne budgetter overholdes, ønsker regeringen dels at give mulighed for et individuelt element i en eventuel tilskudsnedsettelse ved opgørelsen af budgetterne i forhold til en aftale, dels at styrke det individuelle element ved en opgørelse af regnskaberne i forhold til budgetterne.

Lovforslaget indebærer således, at økonomi- og indenrigsministeren får en bemyndigelse til at træffe beslutning om fordelingen af den del af tilskudsnedsettelsen, der vedrører serviceudgifterne. Det bemærkes, at en eventuel nedsettelse vedrørende anlægsudgifterne vil blive afregnet som en generel nedsettelse af bloktilskuddet, det vil sige i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal.

Det foreslås, at økonomi- og indenrigsministeren kan træffe beslutning om fordelingen af den del af tilskudsnedsettelsen, der vedrører serviceudgifterne. Formålet er, at hvis det betingede bloktilskud ikke fuldt ud kan udbetales, indføres der mulighed for at gøre udbetalingen af det betingede bloktilskud mere individuel, dvs. afhængig af den enkelte kommunes budgetadfærd. Ordningen indebærer, at der i det enkelte år kan foretages en konkret vurdering af baggrunden for, at kommunernes budgetter for serviceudgifterne i det pågældende år samlet overskrider de forudsatte rammer. På grundlag af denne vurdering træffer økonomi og indenrigsministeren beslutning om, hvorvidt den delvise udbetaling af det betingede bloktilskud skal foretages kollektivt til alle kommuner, efter individuelle kriterier eller som en kombination.

Forslaget indebærer endvidere, at hvis de kommunale regnskabsmæssigt bogførte serviceudgifter for kommunerne under ét overskrider de aftalte rammer, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende, og denne nedsettelse vil ske som en kombination af individuelle og kollektive nedsettelser.

40 pct. af nedsettelsen foreslås således at blive afregnet kollektivt for kommunerne under ét som en generel nedsettelse af bloktilskuddet, mens 60 pct. foreslås at blive afregnet individuelt for de kommuner, som har overskredet deres budgetter.

Ved den endelige opgørelse af de kommunale regnskaber, som vil blive foretaget i foråret i året efter regnskabsåret, skal der foretages de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab. Der skal korrigeres for eventuelle ændringer i regler og opgaver, som er gennemført efter kommunernes budgetlægning. Endvidere kan der bl.a. være tale om korrektioner for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget er fremsat med henblik på at forbedre styringen af kommunernes udgifter. Idet lovforslaget vil medføre en bedre udgiftsstyring, forventes lovforslaget ikke at have administrative konsekvenser. Lovforslaget vil tilskynde kommunerne til at budgettere inden for de aftalte rammer og herefter overholde deres budgetter. Hvis det er tilfældet, vil der ikke ske nedsettelse af bloktilskuddet efter de foreslåede bestemmelser.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har været i høring hos KL.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindredgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget er fremsat med henblik på at forbedre styringen af kommunernes udgifter. Lovforslaget vil tilskynde kommunerne til at budgettere inden for de aftalte rammer og herefter overholde deres budgetter. Hvis det er tilfældet, vil der ikke ske nedsættelse af bloktilskuddet efter de foreslåede bestemmelser.	Ingen.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter de hidtil gældende regler har 3 mia. kr. af bloktilskuddet været betinget af, at kommunerne har budgetteret i overensstemmelse med de forudsatte udgiftsrammer. Reglerne herom har fremgået af § 14, stk. 3, 2. pkt. Dette lovforslag indebærer, at der indføres et særskilt betinget bloktilskud for overskridelse af henholdsvis rammen for serviceudgifterne og en eventuel ramme for anlægsudgifterne, og at der for serviceudgifterne indføres mulighed for en delvis individuel fordeling af en eventuel tilskudsnedsettelse. Derfor foreslås det i nr. 1, at den hidtidige bestemmelse om det betingede bloktilskud i § 14, stk. 3, 2. pkt. ophæves, og at der foreslås nye bestemmelser om det betingede bloktilskud i § 14, stk. 4 og 5, jf. nedenfor.

Til nr. 2

Til stk. 4

Det foreslås, at indføre en to-delning af det betingede bloktilskud, således at den ene del vedrører serviceudgifterne, mens den anden del vedrører anlægsudgifterne. Bestemmelsen om den del, der vedrører serviceudgifterne fremgår af den foreslåede bestemmelse i stk. 4, mens den del, der vedrører bruttoanlægsudgifterne fremgår af stk. 5, jf. nedenfor

Det foreslås, at et beløb svarende til det hidtidige betingende bloktilskud på 3 mia. kr. gøres betinget af, at kommunerne budgetterer deres serviceudgifter inden for den fastsatte ramme.

Det foreslås videre, at økonomi- og indenrigsministeren får en bemyndigelse til at kunne træffe beslutning om fordelingen af den del af nedsættelsen af det betingede bloktilskud, der vedrører serviceudgifterne.

Den gældende ordning med det betingede bloktilskud betyder, at den betingede del af bloktilskuddet ikke udbetales fra starten af tilskudsåret. Beslutning om udbetaling træffes først, når det ud fra Danmarks Statistiks opgørelse af de kommunale budgetter kan konstateres, hvorvidt kommunerne har budgetteret inden for rammerne. Hvis kommunerne budgetterer i overensstemmelse med rammerne, udbetales tilskuddet fuldt ud. Men hvis kommunernes budgetter skulle overskride rammerne, kan finansministeren beslutte, at det betingede bloktilskud ikke eller kun delvist udbetales. Der bliver således i dette tilfælde tale om en hel eller delvis modregning i det betingede bloktilskud. Det betingede bloktilskud har hidtil været omfattet af de generelle regler for fordeling af bloktilskuddet, det vil sige, at det – på samme måde som bloktilskuddet – er fordelt på alle kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at økonomi- og indenrigsministeren kan træffe beslutning om en anden fordeling af nedsættelsen af den del af det betingede bloktilskud, der vedrører serviceudgifterne. Formålet er, at i en situation, hvor kommunernes budgetter overskrider rammerne, således at det betingede bloktilskud ikke fuldt ud kan udbetales, er der mulighed for at gøre modregningen i det betingende bloktilskud mere individuel, dvs. afhængig af den enkelte kommunes budgetadfærd.

Den foreslåede ordning indebærer således, at der i det enkelte år kan foretages en konkret vurdering af baggrunden for, at kommunernes budgetter for serviceudgifterne i det pågældende år overskrider de forudsatte rammer. På grundlag af denne vurdering træffer økonomi- og indenrigsministeren beslutning om, hvorvidt modregningen i det betingede bloktilskud skal foretages kollektivt til alle kommuner, efter individuelle kriterier eller som en kombination.

Udgangspunktet er som hidtil, at det er et fælles ansvar for kommunerne at overholde de samlede rammer for kommunerne under ét.

Men der kan være tilfælde, hvor en overskridelse af rammen kan henføres til et mindre antal kommuner eller en bestemt type af kommuner, som budgetterer med en højere vækst end andre kommuner. Et sådant brud på systemets forudsætninger taler for et element af individuel modregning.

På baggrund af de vedtagne budgetter beslutter økonomi- og indenrigsministeren, hvor stor vægt der skal lægges på det individuelle element i modregningen. Der forudsættes i den forbindelse følgende muligheder:

- Modregningen gøres 100 pct. individuel.
- 50 pct. af modregningen gøres individuel og 50 pct. gøres kollektiv.
- Modregningen gøres 100 pct. kollektiv.

I de tilfælde, hvor der træffes beslutning om en helt eller delvist individuel modregning i det betingede bloktilskud vil grundlaget for vurdering af den enkelte kommunes budget være følgende kriterier:

- Vækst i den enkelte kommunes budgetterede serviceudgifter i forhold til budgettet fra året før.
- Udviklingen i den enkelte kommunes befolkning og udgiftsbehov.

Hvis der bliver tale om en anvendelse et individuelt grundlag for modregningen, vil dette grundlag blive offentliggjort, bl.a. med henblik på at den enkelte kommune vil kunne efterregne grundlaget.

Det foreslås, at hvis en sanktion gøres helt eller delvist individuel, orienterer økonomi- og indenrigsministeren Folketingets Finansudvalg om størrelsen og fordelingen af tilskuddet.

Til stk. 5

Forslaget indebærer, at der indføres mulighed for at gøre op til 1 mia. kr. af bloktilskuddet betinget af, at kommunerne budgetterer deres bruttoanlægsudgifter inden for en eventuelt fastsat ramme. Det bemærkes, at den sidste del kun er relevant i de år, hvor der fastsættes en ramme for de kommunale bruttoanlægsudgifter.

En eventuel nedsættelse af bloktilskuddet efter denne bestemmelse vil blive fordelt på alle kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal, jf. bestemmelserne i § 14, stk. 4, som efter forslaget bliver stk. 6.

Til nr. 3

Bestemmelsen i § 14, stk. 4, 3. pkt., som efter forslaget bliver § 14, stk. 6, 3. pkt., indebærer, at den del af bloktilskuddet, som ikke anvendes til finansiering af udligningsordningerne, fordeles til de enkelte kommuner efter deres andel af det samlede indbyggertal. Det omfatter også det betingede bloktilskud.

Den under nr. 2 foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 4, betyder, at økonomi- og indenrigsministeren får mulighed for at træffe beslutning om en anden fordeling af den del af bloktilskuds-nedsættelsen, der vedrører serviceudgifterne. Derfor foreslås der i § 14, stk. 4, 3. pkt., som efter forslaget bliver § 14, stk. 6, 3. pkt., indsat en henvisning til den foreslåede bestemmelse.

Til nr. 4

Den foreslåede bestemmelse erstatter den hidtidige bestemmelse i § 14 a. Den hidtidige bestemmelse indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter for et år overskrider de kommunale budgetter, vil der i det følgende år ske en kollektiv nedsættelse af bloktilskuddet. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at nedsættelsen af bloktilskuddet i stedet skal foretages som en kombination af kollektive og individuelle nedsættelser. Det skal bemærkes, at der for 2011 gælder en tilsvarende lov, jf. lov om nedsættelse af statstilskuddet for kommunerne i 2012 ved overskridelse af det aftalte udgiftsniveau for 2011, lov nr. 454 af 18. maj 2011.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 indebærer, at hvis kommunernes serviceudgifter for et år overskrider det korrigerede budget for det pågældende år, vil bloktilskuddet for det følgende år blive nedsat tilsvarende. Reglerne for korrektion af det samlede budget for kommunerne under ét fremgår af stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 indebærer, at der ved den endelige opgørelse af de kommunale regnskaber skal foretages de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab. Det indebærer, at der skal korrigeres for eventuelle ændringer i regler og opgaver, som er gennemført efter kommunernes budgetlægning. Endvidere kan der bl.a. være tale om korrektioner for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor.

Herudover giver bestemmelsen mulighed for, at der kan opgøres et korrektionsbeløb, som udgør forskellen mellem kommunernes budgetterede serviceudgifter og en af økonomi- og indenrigsministeren forudsat ramme for serviceudgifterne. Denne bestemmelse vil kunne anvendes i en situation, hvor kommunerne har budgetteret lavere end det udgiftsniveau, der er aftalt i økonomiaftalen med kommunerne. For 2012 vil der ikke blive fastsat en sådan ramme. Udgangspunktet vil være de kommunale budgetter for 2012.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 indebærer, at nedsættelsen af det kommunale bloktilskud efter stk. 1 beregnes og fordeles af økonomi- og indenrigsministeren. Det foreslås, at 40 pct. af den beregnede nedsættelse efter stk. 1 fordeles på alle kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal. Det vil sige, at der er tale om en kollektiv nedsættelse for alle kommuner.

Det foreslås videre, at 60 pct. af den beregnede nedsættelse efter stk. 1 fordeles mellem de kommuner, som har overskredet deres korrigerede budget for det pågældende år. Denne del af nedsættelsen fordeles på disse kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af den samlede overskridelse af de korrigerede budgetter. I denne beregning indgår kun de kommuner, som har overskredet deres korrigerede budget for det pågældende år. Korrektionen af den enkelte kommunes budget indebærer, at der korrigeres for eventuelle ændringer i regler og opgaver, som er gennemført efter kommunernes budgetlægning. Endvidere kan der bl.a. være tale om korrektioner for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i stk. 4, at økonomi- og indenrigsministeren foretager en foreløbig opgørelse af nedsættelsen beregnet på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af de kommunale regnskaber for året før tilskudsåret, som foreligger i maj i tilskudsåret. Nedsættelsen vil blive udmeldt til kommunerne sammen med udmeldingen af tilskuds- og udligningsbeløb ultimo juni i tilskudsåret. Der vil dog herefter kunne ske ændringer, såfremt revisionens bemærkninger til de kommunale regnskaber giver anledning hertil, jf. stk. 5 nedenfor.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5 indebærer, at økonomi- og indenrigsministeren foretager en endelig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af kommunernes revisionspåtegnede regnskaber. Det betyder, at der vil kunne ske ændringer i den foreløbige opgørelse efter stk. 4, som vil blive foretaget på grundlag af Danmarks Statistisk opgørelse af de kommunale regnskaber, jf. ovenfor, såfremt revisionens bemærkninger giver anledning hertil.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i stk. 6, at nedsættelsen af det kommunale bloktilskud for et tilskudsår vil blive afregnet med kommunerne i de sidste tre måneder af året, det vil sige samtidig med den såkaldte midtvejsregulering af bloktilskuddet.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 7 indeholder en bemyndigelse til økonomi- og indenrigsministeren til at fastsætte regler om opgørelsen af de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab. Der skal korrigeres for eventuelle ændringer i regler og opgaver, som er gennemført efter kommunernes budgetlægning. Endvidere kan der være tale om korrektioner for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor.

Den endelige opgørelse af nedsættelsen vil som efter de hidtil gældende regler blive foretaget på grundlag af kommunernes revisionspåtegnede regnskaber for det pågældende år. Økonomi- og indenrigsministeren kan i den forbindelse fastsætte nærmere regler om afgivelse og indberetning af revisionspåtegnede regnskaber for de kommunale serviceudgifter, som vil ligge til grund for den endelige opgørelse efter stk. 5.

Til § 2

Bestemmelsen fastsætter, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Loven har virkning fra og med tilskudsåret 2013. Det vil sige, at loven første gang har virkning for tilskudsåret 2013. Der kan i følgende to situationer ske nedsættelse af bloktilskuddet for 2013 efter denne lov. Dels hvis kommunernes budgetter for 2013 overstiger det forudsatte niveau, eller dels hvis det i 2013 konstateres, at kommunernes regnskabsførte serviceudgifter for 2012 har oversteget budgetterne for 2012, korrigeret for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen og ændrede regler og opgaver, jf. § 14 a, stk. 2.

For 2012 vil der således alene kunne blive tale om en sanktion i den situation, hvor de kommunale regnskaber samlet set overskrider budgetterne. Derimod er det med de vedtagne og offentliggjorte budgetter for 2012 klarlagt, at det betingede bloktilskud på 3 mia.kr. udbetales i 2012.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 561 af 19. juni 2009, som ændret ved lov nr. 710 af 25. juni 2010, § 5 i lov nr. 1602 af 22. december 2010, § 3 i lov nr. 462 af 18. maj 2011, § 10 i lov nr. 592 af 14. juni 2011 og § 6 i lov nr. 1364 af 28. december 2011, foretages følgende ændringer:

§ 14. Staten yder et årligt tilskud til kommunerne, som fastsættes af finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg.

Stk. 2. Tilskuddet fastsættes som summen af

- 1) det foregående års tilskud med tillæg eller fradrag som følge af engangsreguleringer og op- og efterreguleringer,
- 2) regulering for den forventede pris- og lønudvikling i den kommunale sektor fra det foregående år til tilskudsåret,
- 3) kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- eller opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og regionerne i tilskudsåret,
- 4) kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i den statslige regulering af kommunernes virksomhed i tilskudsåret,
- 5) kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til kontanthjælp, ledighedsydelse, orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere, aktivering af kontanthjælps- og ledighedsydelsesmodtagere, revalidering, driftsudgifter til aktivering af sygedagpengemodtagere og forsikrede ledige samt driftsudgifter i forbindelse med selvvalgt uddannelse, kommunale udgifter til danskundervisning til udlændinge og undervisning i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie samt kontanthjælp og aktivering efter integrationslovens kapitel 4-5, førtids- pension og erhvervsgrunduddannelse i tilskudsåret og

6) beløb i henhold til § 7 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning.

Stk. 3. Finansministeren kan med virkning for tilskudsåret med Finansudvalgets tilslutning forhøje eller nedsætte tilskuddet opgjort efter stk. 2, hvis hensynet til en balanceret udvikling i den kommunale økonomi taler herfor. Hvis tilskuddet forhøjes, kan finansministeren beslutte, at en andel af tilskuddet på op til 3 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, hvis kommunernes budgetterede udgifter for tilskudsåret efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for forhøjelsen.

Stk. 4. Det årlige tilskud fastsat efter stk. 1-3 fordeles af indenrigs- og sundhedsministeren. Ved fordelingen reguleres tilskuddet forlods for statens andel af udgifterne til udligningstilskud efter § 2, stk. 3, udgifterne til statstilskuddet efter § 12, den årlige tilskudsramme efter § 17 med fradrag af eventuelt uforbrugt tilskudsbeløb for beregningsåret og tidligere tilskudsår samt forskellen mellem tilskud og bidrag efter § 38, stk. 1-4. Tilskuddet fordeles herefter i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede indbyggertal. Dog kan indenrigs- og sundhedsministeren med Finansudvalgets tilslutning helt eller delvis fordele reguleringer efter stk. 3 i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede beskatningsgrundlag.

Stk. 5. Finansministeren kan med Finansudvalgets tilslutning senere forhøje eller nedsætte tilskuddet for tilskudsåret, hvis der sker

1. I § 14, stk. 3, ophæves 2. pkt.

2. Efter § 14, stk. 3, indsættes som stk. 4 og 5:

”*Stk. 4.* Finansministeren kan beslutte, at en andel af tilskuddet på op til 3 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, hvis kommunernes budgetterede serviceudgifter for tilskudsåret efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for forhøjelsen. Økonomi- og indenrigsministeren kan træffe beslutning om fordelingen mellem kommunerne af den i 1. pkt. nævnte andel af tilskuddet. Hvis den i 1. pkt. nævnte andel af tilskuddet ikke udbetales fuldt ud til kommunerne fordelt efter den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal, jf. stk. 6, orienterer økonomi- og indenrigsministeren Finansudvalget om størrelsen og fordelingen af det udbetalte tilskud.

Stk. 5. Finansministeren kan beslutte, at en andel på op til 1 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, hvis kommunernes budgetterede anlægsudgifter for tilskudsåret efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for forhøjelsen.”

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 6-8.

3. I § 14, stk. 4, som nu bliver § 14, stk. 6, indsættes i 3. pkt. efter ”det samlede indbyggertal”: ”, jf. dog stk. 4”.

4. § 14 a affattes således:

”§ 14 a. Økonomi- og indenrigsministeren nedsætter statens tilskud til kommunerne for tilskudsåret, jf. § 14, hvis kommunernes regnskaber for året før tilskudsåret under ét udviser

ændringer i de forhold, der er omtalt i stk. 2 og 3, eller hvis udviklingen i den kommunale økonomi i øvrigt taler herfor.

Stk. 6. Ændringen af tilskuddet for tilskudsåret fordeles af indenrigs- og sundhedsministeren i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede indbyggertal. Ændringer af tilskuddet, der ikke er begrundet af ændringer i de i stk. 2 nævnte forhold, kan dog af indenrigs- og sundhedsministeren med Finansudvalgets tilslutning helt eller delvis fordeles i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede beskatningsgrundlag.

§ 14 a. Tilskuddet efter § 14 nedsættes efter reglerne i denne paragraf med et beløb, som udgør forskellen mellem de budgetterede og de regnskabsførte serviceudgifter for året før tilskudsåret, dog højst 3 mia. kr. Ved opgørelsen af nedsættelsen foretages de nødvendige korrektioner.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren foretager en foreløbig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af de kommunale regnskaber. Nedsættelsen afregnes i månederne oktober, november og december i tilskudsåret.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren foretager en endelig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af kommunernes revisionspåtegnede regnskaber.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler for opgørelse og afregning af nedsættelsen, herunder om indhentelse af særlige revisionserklæringer vedrørende regnskabsaflæggelsen og om de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab.

et højere niveau for serviceudgifterne end det budgetterede niveau, korrigeret efter stk. 2. Nedsættelsen udgør forskellen mellem de regnskabsførte og de korrigerede budgetterede serviceudgifter for det pågældende år.

Stk. 2. Kommunernes budgetterede serviceudgifter korrigeres for ændrede forudsætninger fra budget til regnskab. Økonomi- og indenrigsministeren kan indregne et korrektionsbeløb i opgørelsen af kommunernes samlede budgetterede serviceudgifter, såfremt de budgetterede serviceudgifter er lavere end en af økonomi- og indenrigsministeren fastsat ramme.

Stk. 3. Nedsættelsen efter stk. 1 opgøres og fordeles mellem kommunerne af økonomi- og indenrigsministeren. 40 pct. af nedsættelsen fordeles mellem alle kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal. 60 pct. af nedsættelsen fordeles mellem de kommuner, hvis regnskabsførte serviceudgifter overstiger det korrigerede budget for året før tilskudsåret. Nedsættelsen efter 3. pkt. fordeles på disse kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af den samlede overskridelse af de korrigerede budgetter for de kommuner, hvor de regnskabsførte serviceudgifter overstiger de korrigerede budgetter. Korrektionen af de enkelte kommuners budgetter foretages på baggrund af ændrede forudsætninger fra budget til regnskab.

Stk. 4. Økonomi- og indenrigsministeren foretager en foreløbig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af de kommunale regnskaber.

Stk. 5. Økonomi- og indenrigsministeren foretager en endelig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af kommunernes revisionspåtegnede regnskaber.

Stk. 6. Nedsættelsen afregnes i månederne oktober, november og december i tilskudsåret.

Stk. 7. Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte regler for opgørelse og afregning af nedsættelsen, herunder om indhentelse af særlige revisionserklæringer vedrørende regnskabsaflæggelsen og om de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab.”

